

235180

Keleivis, Karaliūczyje
tas Utarninę išdūdamas, kof-
toš, ant bile tokio Pūsto
apšeliotas, su Pūstpinin-
geis ant Bertainio Meitū
4 Gr. 9 Pf.

Keleivis

Jey kursai bėl Keleivio
Kunėgut Kuršaczini kę
rašyti norėu, tay jo Gro-
mata ji rės Karaliūczyje
Löbenichtsches Ho-
spital N° 1.

Karaliūczyiaus Broliams Lietuwininkams Žinės parnešas.

N° 6.

Karaliūczyje. 11. Februariju

1862.

Nedėldienėje, wadinamoj „Septuagėšime.“

Evangėlija: Matt. 20, 1—16.

Gromata: 1. Kor. 9, 24 iki Perst. 10, 5.

Rojus.

(Perškaityt 1 Moiz. 2, 4—17.)

„Ir Pons Diems sodino Sodą Edenij, ties Užte-
kėjimu Saulės, ir ileido Žmogų i tą. Ir Pons Diems
dave augti iš Žemės wisokius Medzius, gražius pa-
žiurēt ir škaney iš jų walgit, ir Medi Gywasczio
Biduje Sodo; priegtam ir Medi Špazinjimo
Gero ir Pisko.“ Peršm. 8. 9. — Žeme dabar
jau buwo powisam gatawa, o ir Žmogus, Abrozas
Aukščiausiojo, jau sutwertas, jeib jis ant jės, Ponui
Diewui prilygdams, ponawotu. Ale idant šitas Žemės
Ponas ir saw pritinkanti Būwė arba Gywenimo Wietą
turėtu, tay Wieszpatš itaise jam ant Žemės Sodą arba
Daržą „Edenij,“ kursai musū Kalboje Rojus wadi-
namš. Apie tą kalba musū šendieniškas Žodis, ogi
iš Diesdš tarp musū Skaitytojų rąšis daug tokiū, kurie
apie šitą dywnąjį Daržą, kuriame musū pirmieji Dėwai
gywenę, šo daugiaus norēs patirti. Ale tacziau mes
tikl mentay te galėsim apie tą pasakoti, kadangi to jau
dabar neb'iera rasti ant Žemės; o žine mums apie ji
iš seniausiuų Gžėsū atšwiecziantiji yra lyg i kofę Mygla
arba Apyžleją iwyniota, jog mums mentay galima, cze
wislab, kaip norėtam išpozinti.

Mes apie šitą pirmjaušiji Būwė musū pirmjaušiuų
Dėwū tikl tiek te gaunam patirti, kad tas labay gražus
ir meilingas buwęs. Jau mes apie Pabaigą Swieto
Sutwėrimo pasikalbėdami gamom išpozinti, kad wisa
Žeme, dabar siel ir naujey iš Pono Diewo Rankdš
išėjusi, graži ir meilinga buwo. Dar tūczės ne randosi
kaip rodos ant Žemės tokiū Daljkū, kurie Žemės Gro-
žybę butu supustiti galėję. Kaip antay ir 5. Peršme
pasakota, kad Pons Diems tū Gžės' dar ney Lytaus
ne dawęs ant Žemės, bet tikl toke lengwa Mygla Žemę
padrėkino, idant Žolės ir Želmensys augti galėtu. Ta-
cziau Pons Diems itaise ant šitdš meilingosės Žemės
sawo naujey leistamjam mylimamjam Žmogui ant Gy-
wenimo dar ypatišką Wietą, kurioje jis meilingiausius
Meilingumus suwienijo. Ant to nurodo mus jau ir ta
žine, kad šitas Sodas Edenij buwęs. Nės šitas

Ebreoniškasis Žodis „Eden“ pažentlin tiek, kaip „Mei-
lingumas, Džiaugsmas bey Linksmybės; o priegtam dar
cze ir pasakhta, kad Wieszpatš šitame Darže wisokius
Medzius auginęs, kurie buwę gražus pažiurėti, ir jų
Waisę škanus pasiwalgiti. Bet pagal Malone Wiesz-
patišs tai ir ne galėjo šitay buti, nesa jisai wislab
pagal didžiausi Sutarimą daro. Sawo šlowniausiam
Sutwėrimui jis dawe jam pritinkanti šlowniausi Gywe-
nimą. Griekui potam ant Žemės parėjus turėjo ir Žeme
sawo didžiausią Grožybę prapulčiti ir i Griekui bey
Smeczziui pritinkancę Prastybę persimainyti; ogi Kar-
tunta czionay Griekui pasiliowus turēs wėley naujas
Dangus ir nauja Žeme pastoti, kuriame Wieszpatišs
Malone šlownay gywenti galėtu.

Kokiū wisokiū Grožybju, Žmogaus Kunę bey
Dusią gawinancziū, Rojaus Darže dar daugiaus ra-
dos, tai mums ne pasakhta, tikl tiek žinom, kad cze
Wandens Srowė telejusi ir taipo šita Daržą drėklinusi
ir dar daugiaus išgrozinusi. Daržo Widurij šlowėjo
Medis Gywasties, kurio Waisius walgant Žmogaus
Kunas ne butu niekuczės primawęs Smerti ragauti, bet
begu butu turėjęs wis i didesni dangišką Peršwietimą
pareiti. Ale ar šitas Medis iš sawęs tokę dywną,
Gywastį atnaujinancę Šylą turėjęs, arba ar rasi bene
Pons Diems tame kaip kokiame Žokromente sawo pa-
tišs Šylą ir Malone ypatišku Būdu Žmogui prisuliti no-
rejo, tai mes ne galim žinoti. Toks gražus ir meilingas
buwo Rojaus Daržas, ale jo didžiausis Meilingumas
buwo tasai, kad Pons Diems patšai sawę tame Žmogui
apštreiške ir su jūmi apšėjo, kaip koks meilingas Dėws
su sawo mylimu Waiku, su jūmi pasikalbėdamš, ji gra-
dendams, ir mokindams, kaip antay jis jam ir kalbėjo:
„Tu gali walgit nū wisokiū Medziū Sode, bet nū Medzio
Špazinjimo Gero ir Pisko taw ne reik walgit, nės kurę
Dien tu nū to walgisi, Smeczziū numirsi.“ Peršm. 16. 17.

Ale cze rasi bene kas norėtu mislinėdamš klausiti:
Argi šitas šlownasis Rojaus Daržas ne rasi bene dar
kur norš ant Swieto randas; o jey ne, ar tu mums
ne galėtumbei pasakhti, kur jisai buwęs, ir ar ne butu
galima, jo Wietą ant Žemės atrasti? Mes ant to
atšliepjam: Šo jau seney n'iera ant Žemės. Rasi bene
Wieszpatišs Kerštas jau per tą pati Angėlą, kursai Žmones
po Susigriešijimo iš Rojaus išwareš, tą išpustidinęs,
arba rasi bene ir per Griektwanį taip išgaisinęs, kad
jo dabar ney Wietdš n'iera rasti. Mokitieji Žmones

yra per wisus Czėsus nusiprocewojė isjėškoti, kur Rojus stowėjės, ale tai ne buwo galima. Szwentasis Kasėjas, Diemo Wyraš Moizėsius Rojaus ant žemės jėškan-
 cziūsus nurodo i Szalis „ties Uztekejimu Saulės“ tai esti i Rytus. Ale Rytū žemės ir Szalys tolimos, furgi cze galėtum Rojaus Wietōs jėškoti? Weje ro-
 dos busent is to atsisekt galima, kad Moizėsius toliaus ir Wardus leturiū Upjū paminawoj, kurios is Per-
 sidalijimo tōs wiendōs Cromės, kuri is Rojaus istekė-
 jusi, pasidariusios, butent Pison, Syon, Ydek el bey
 Prat. Ale tarp pitū Wardū pirmūjudu powisam ne
 pažystamu; Warda Ydek el berods šep ir Upe Sygris
 wadinama, šale kuriōs Ryniwės Miestas gulėjės, o
 Wardu Prat arba Cyprat paženklinama wiena didele
 Upe, prie kuriōs Miestas Balbėlės pirm Czėsū buwės,
 ale šitos Upės n'isteka niekur is wiendōs Cromės, o ir
 ney wiena ne tel aplink Murinū Zemė. Tangi is pitū
 Upjū Wardū ir ne galima iki Rojaus Wietōs atsisektis.
 Priegtam prisided cze ir dar tas Dalykas, kad Wardas
 „Ydek el“ paženklintiel, kaip musū žodziu „Strėla“
 arba lekianczios Strėlōs „Greitums“; o „Prat“ tai
 tiel yra, kaip musū žodziu „Wandū, o Cyprat“ tiel,
 kaip „gers“ arba „saldus Wandū“. Bet Niekš ne
 žino kokios Upės pirm Griektwanio „Greitums“ arba
 „Wandū“ buwo wadinamos, o per Griektwani, bus
 begu žemės Išsiweizdėjims daugiausiosa Wietosa powisam
 šitōks pastojēs ne kaip pirm to buwēs; tula Wieta, kur
 pirmto sausa žeme buwusi, rasi bene per Griektwanio
 Cromės Juriū Gilybe pastojusi, o šitūr begu Wietoje
 Juriū Gilybės ankšti Kalnai pasikėlė. Tangi powisam
 ne Dymai, kad dabar Rojaus Wietōs powisam n'iera rakti.

Tacziaw mislijama, kad Rojaus Daržo Wieta nū
 musū i žiendōs i Rytas linkay daug Szimtu Myliū
 toli Swieto Dalije „Azija“ wadinamoj ēsanti jėškotina,
 butent žemeje Kasmyr, kuri labay gražey ir meilingay
 tarp aukštū Kalnū gul, kur daugiausieji musū Jamū
 kane powisam is sawēs auga, kaip prie musū Zolē ant
 Piemū, kurioj Ors wisuczēs labay gražus ir sweikas
 yra, kur n'iera ney jokidōs žiendōs, o ir Wasardōs Czėse
 ney jokio didzio Karšezio, kuri gražiausis Medzeis pa-
 pildita, ir kur žmones, jey tikt Grieko ne butu, galėtu
 labay palaimingay gywenti. —

Ale jau kagi mes ben nusiprocewojame, Rojaus
 Wietōs, ant žemės buwusiojo, be jėškodami. Nėsa tū
 ir radus, tai mums tikt Niekō ne maczitu. Jėškokime
 weikšaus to Rojaus Danguje amžinay ēsanczio, kuriame
 cikras Gynasties Medis randas, kurio walges Niekš
 niekadōs ne mirs, tai yra musū Ponas Jezus. Amen.

Ewangelijōs Pasuntinys Gottlyb Szwarts.

(Pradzia Num. 2.)

Gottlybs Szwartsas, is Karaliaucziaws gimėšis,
 ant Salds Celebės pas bjauriūsus Alfurus žmo-
 nes kaip Ewangelijōs Pasuntinys nusustajis, apie kuri
 mes šendien toliaus pasipasafojam, apšwede tenay kaip

mes anday girdejom, pušfrancuziškā ir pušmalaijiškā
 ale Pong Jėzu mylinczė Mergaitė Femmitsje Kon-
 stans per Paczė imdams, kadangi jam wiernōs ir
 greczndōs Pagalbininkēs labay Reikals buwo. Nėsa jo
 Namai Kafas-Kieme buwo berods tikt marginga Buda,
 is Lentū sukalta, ale jis turėjo daug Lauko apgywenti,
 ir daug Galwijū prilaityti ant sawo paties bey sawo
 žmoniū Gynasties Išklaikimo, nēs Menahassēs Kalny-
 nūse turėjo žmogus, toks nepasituris, kōks jis buwo,
 tikt tai, kā jis patš ussiaugino. Jis turėjo jaunū
 Alfurū sawo Namūse, kurius jis i Mokitojus bande
 ismokiti; jis turėjo Gimmerninkū prie sawēs, jeib tie jam
 geresni ir didesni Butā Kaimynystēs Kieme Langowang
 pabudawotu; jis prilaitė tris Arklus ant sawo tolimū
 Sodinėjimū Kalnyūse, kuriūse jis wisur aplinkuy Alfur-
 rus aplante; jis turėjo gerokā Kiauliū Kaimenę, be ku-
 riōs ten ne galima apsigelbėti; trumpais žodzeis: jis
 turėjo didele buriskā Gaspadorystē isitaisēs, o ant to-
 kiōs yra Reikals apskridōs stropjōs Gaspadinēs. O toke
 buwo jo Pati, Szwartsene, ir pastojō toke wis dar dau-
 giaus prie Szalies ir po Maldomis sawo Paties; ji
 pastojō jo dešinē Ranka ir jo wyriausis Dulkas. Kur
 tikt prie Duziū Aprupinimo, prie Pioniu bey Smerties
 Patalo kiel Darbo buwo, cze Szwartsas sawo Paczė
 drauge emēs, o kur jo Malaijiškōji Kalba pasiliowe, cze
 ji pradėjo Alfuriskay. Ale tacziaw žodi apsakyti ji
 tikt ne galėjo, o jōs Patš pasiliko per ilgā Czėsā tame
 Dalyke tikt wis pusiau Wyrs.

Tacziaw tame ne reik misliti, tarfi jis buwēs lyg
 kōks supuwēs Medis. Tam Dalykui jis buwo per daug
 nū Medzio Gynasties walges, ir walge nū to wis dar
 daugiaus. Jū daugiaus jis iswysti turėjo, kad jis pa-
 gal mirkutini Išsiweizdėjimā nūprosnay dirbēs, jū dau-
 giaus jis dirbo. Ne pailsdams jis wis kas Wakarā
 Surinkimā laike su šepis ar dešimt žmonemis, kurie
 kiel tiel Malaijiškay ismane. Riti n'atėjo. Nepails-
 dams perwaikšeziojo jisai Kafasū Kiemā bey Laukā,
 ir nujojo kas jin kiel Myliū tolimus Kelius pas tū
 Daugumā Kiemū, aplinkuy gulincziū, bandydamš su
 žmonemis susišnekėti, norint jis wisur prie žmoniū at-
 šipuses ir Niekō n'atbojancziaws Szirdis, prie Walijanū
 Klaskā ir Begedyštē, o prie Kiemū Wyresniujū Didyštē,
 Paniekinimā ir Uygėdinimā rado. Jo Gromatos, is
 ano Czėsō rasytosios, pilnos Dejawimo dėl abelnay no-
 profno Darbo, ale jis tosa wis linkšminas tais žodzeis:
 „Dar n'iera Czėsas ant Pjutiēs“ ir dirbo bey meldeši
 wis toliaus.

Daugiausy jis pasiprocewojo ant Szuilū Itai-
 simo. Jo wyriausioji Szuile buwo Kieme Langowang,
 kur jis Metē 1834 is Kafasū Kiemo buwo
 nusikraustēs, o šitas Kiemš yra potam ir wis jo
 Darbawiete pasilikēs. Szitoj Szuilej jis n'atgrisdams
 Kiemo Wailus mokino; o Šewai sawo Wailus jam
 ir prisunte, meilidami, kad tie cze swietišklūse Da-
 lykūse isguditi butu, ispažindami, kad tai jiems nau-
 dinga ēsant. Ale jis norėjo ir šitūse Kiemūse Szuilū

itaisyti. Tam įsiai pristaugino jaunū Alfurū, kurie Malaijiskay mofėjo, ir kuriems įsiai prastokasės Szuil-
knygės — Tybeles ar Katgismas ir kas tam lygu —
i Ranką davė. Tokiū Szuilū buvo įsiai iki Meto
1840 ne mažiaus kaip 10 itaisės, kures iš Wiso roko-
jant fokie 500 Waiķū kas Dien atlanke. Bet Szuilū
Butai, kuriūs įsiai tam Dalykui pabudawojo, buvo
podraug ir Baznyczios, kuriosa jis žodi apsake, o Szuil-
mistrai, kuriūs įsiai buvo istates, turėjo su Kiemo žmo-
nėmis kiek patys mokėdami ir apie dwasiķtus Dalykūs
susikalbėti.

Szitokiu Budu pūle, Diešą sakant, kelintasis Szwie-
sds Brėķsmelis i tamsejė Nakti, kuri aną wiesą Szali
apdenge. To neperstojantiji Kowa pries Walijanūs, anū
žmoniū Kunigus arba Burtininkūs, pamožino tujū
Garbę žmoniū Akisa taipjau gerą Dalyką. Wisūse
Kiemūse, wiename dangiaus, kitame mažiaus, radosi ga-
liausey Pamaželiu ir žmoniū, kurie panorėjo Wierą to
žmogaus priimti, kuri jie taip ne paisstinay dėl jų bey
jū Waiķū Dupiū nusimuczijant mate. Szitame Dalyke
berods ir tas Pamislijimas drauge prisidėjo, šitokiu Budu
ir Hollenderiams, sawo Ponams, geriaus itikti ir iš to
fokiūs Winingės laimėti. Tacziau buvo kaip buvo,
Gžesu maldawos pries Szwartso imanytinay žmoniū,
kurie pirmajusey pagal krikščioniską Buda norėjo susi-
wencziamodiatis. Tai daugiausey buvo Pradzia. Tada
jie norėjo po to ir pasikrikščidintis. Gze jau didesnio
Pasidabojimo reikėjo, o Szwartšas toktai su jeis ne kaip
foki lengwą Dailtą ėme; jis wiernay pasiprocewojo,
jūs Diemo žodije, tiek kiek galima buvo, aiķkiaus iš-
mokiti; jis nū jū kaip rodės wierniausius Işıpazinimus
Priswertimo bey Tikėjimo i Wiespři priėmės, jūs pa-
krikštijo, kelintą Metą po fokia 20, 30, 60 ir dau-
giaus. Kartais norėjo jame jau tas Rusitikėjimas pa-
busti, buķ Diena anai tamsejėi Dalei Menahassės Kampo,
kurę aprupinti jam uždūta buvo, weik busenti priėjusi;
ale beweil jis turėjo dėl nusidawusiū Atpūlimū dėl Szir-
diės Atpūpimo ir Melabumo sawo Pakrikštijū gostiš,
o jo Lukestis wėl sunyko. Bet tai buvo taip pries Se-
nujū, kaip pries Jaunujū. To mielosios Szuilės, kuriosa
jis tulus puikius Perklausejimus (Eksamus) laike, tos
turėjo wislab — o ir kelintą pakrikštita Waiķą — ale
tikrū Waiķiū Priswertimo cze tik labay retay kur ne
kur wargingay rados, o kelintoj Szuilėj powisam ne.
Wienatijis Palinksminojims, kuri jis iš sawo Darbo
turėjo, buvo tie, kurie Tikėjime i Wiespati buvo už-
mige. Gze buvo mažas Skaitlius tokiū, pries kuriū
Smertiės Patalo jis buvo su Dziangsmu stowėjes, o
jam tai buvo tikras Dziangsmas, jey kada wėl wiena
Duse buvo per Smerti iš Atpūlimo Priegadū išgelbėta.
Įsiai turėjo sawo Surinkimą ten aukštay; tą žemay
esantiji jis per sawo tikrą Surinkimą ne rokwmo; cze
jis wis sakhdawo: „Dar n'iera Gžesas ant Pjutiės.“
O jo Lukestis ir ne pawirto i Gėdą. Jis dar gawo
Pjuti regėti. (Daugiaus pareis Num. 6.)

Naujasis Įstatimas dėl Žalnierystės,

kuri mūsų Ponai Ministrėi Karalystės Saimui ant Ap-
mastimo ir, kiek galima, ant Priėmimo yra padawę,
wyrniausėje Dalykūse ant to išeit:

Kożnas wyriskās Prusū žmogūs faktas, jey jis
tam tinkās, Žalnieriumi pastoti. Szita Žalnierawimo
Kaltybe turinti septynis Metūs nū Įstojimo Dienės
rokojant patekti. Pirmūsius tris Metūs tur Žalnierius
pries Waiķo stowėti, pastutiniūsius keturis Metūs jis Na-
mūn parleidzjams, ale ne abelnay, bet pagal žalnieriską
žodi tikt ant „Urtaubo,“ o kad ar dėl fokio Manie-
werio arba fokiam Karo Sztrokui nusidawūs Waiķtams
sustoti Reikals pasidareš, tay šitie Namūn - Parleistikėj
kalti tur buti, wėl pries Waiķo atsirgštis. Po šitū sep-
tyniū Metū pareit Žalnierius ant demyniū Metū Gžeso
pries Landwierū ir gawū cze demynis Metūs pasilikti,
pirmūsius 5 Metūs i pirmąji, o potam i antrąji Pa-
skautimą (Aufgebot). Szitaipo ta Žalnierawimo Par-
eiga patenk iš Wiso 16 (pirm to tai budawo 19)
Metū. Potam pareit Landwierš jau daugiausey sawo
36 tame (pirma 39 tame) Mete pries Landsturmo.

Szitas Įstatimas yra Ponbutije kaip naudingas
išpazintas ir 1 Februarijū be jokio Waido wienširdzey
priimtas. Kas jin tą dabar Deputiertbutis su tūm
Įstatimu weiks. Musū Tolyn - žengiantieji, kaip mums
atsidūd, gysis pries tą macniausey. Ale juķ kol musū
Kaimynai, ypaczey Napoleons, bais didziūs Waiķtus pri-
laiko, tol Prusū Karaliūs tur sawo Waiķą tokiame Pasi-
laikime išlaikyti, kuriame jis sawo Rubeziūs pries Reprie-
teliū Užpūlimūs apginti galėtu. Weje žemei toktai
daug Piningū kasto, o tris Metūs pries Waiķo stowėti
ir daugiausiems menkay nor pamėgti; ale tą darysim?
Gze tą užžėditi norint Reprietelei i musū žemę išweržę
mums jū daugiaus Iķkadōs ir Bedōs padarytu.

Ciecorius Napoleons

bey jo Gentis, Sardyniskis Karaliūs Wiktors Ema-
nuels dėl Italijōs wis dar ne gal i Pakaju pareiti.
Napoleons Popieziui yra sakhdines, kad su Rymo Miestu
bey Popieziui dar ikišiol likusiu žemės Sklypu taip
ant Abejōs ir Swyrinėjimo, kaip ikišiol ne galint pa-
silikti, o Ciecorius Napoleons turėses ben Kartą ir sawo
Žalnierius iš Rymo Miesto Namūn parsūimti. Todėl
Popieziūs turis pats sawo Misli pridūti, kaip cze rei-
kiant Dawadą padaryti? Popieziūs atsake: „Palukėkim
dar Gžesą ir dabokimės to, tą tasai mums parneš.
Aš su tais, kurie man mano žemės išplėšę, ne galiu
ney i joki Sustaikinimą ištoti.“ Lyg taipojau ir iš
Naujo bandoma Esterreiskis Ciecoriūs iš Pirmo su Geru
ant Padawimo Wenēcijōs žemės, jam dar Italijoje
likusios, perkalbėti. Esterreiskisui prisuloma, jey jis
Wenēciję iš sawo Rankū paleisės, tay Esterreiskis
Princas, manding Ciecoriaus Brolis, Arc. Ericis Ma-
k-

similijans busęs Karaliumi Žemės Meksiko (arba kaip tas Wards istoriams „Meksiko“) istatytas. Šita Žeme Meksiko ne tur ney jokio Karaliaus arba Ciecoriaus, bet yra dabar Republike. Ji gul Amėrikoj ir susirubežiojas su siaurinės Amėrikos didzeje Republike ant pėtinios Szaliės. Szitoj Republikej Meksiko rados iki šiol daug Suirimū, o Francuzū, Englanderū bey Spanijōs Waldzios yra sutardamos dabar savo Waiskus nusuntusios Meksikiskius žmones dėl to pakorawoti, but jie kartais kokiems Francuziskiams, Engliškiems bey Spaniskiams Kupcziams Reteisybės padarę. Ant šitōs Žemės žada Napoleons Esterreikiskī Princę Karaliumi istatyti, jey Wėnėcija busenti Sardyniskīui isbūta. Ale kaip rodos Esterreikiskis Ciecorius ne nor ney is Tolo apšimti, Žemę Italijoj, kurę jis nū savo Tėwū gawęs, už tokę Karalystę Amėrikoj padūti, kuri tenay ar per Waiskus, arba rasi bene ir per Sziaur-Amėrikos didęje Republike, taijei rasi kartą wėl i Sutikimą parėjus ir sawo senaję Maci igawus, weik wėl prasi-pubiti galėtu. Ale tam Tarpe pėtinioj Italijoj, buwusioj Neapelio Karalystėje, žmonū Neprietelyste ir Papykis prieš Sardyniskius Šimerželius wis daugiaus degti ir Waishtai wis daugiaus kurentis pagaun.

Wisoflia žine.

— Wiespatėne Kaslė Karalėne yra jau dabar nū sawo Sargaliawimo kiek tiek atsigawusi, ir yra wėl pradėjusi, pagal sawo senjū Paproči Berlyne Wargdieniū ir Mielasbirdingstės Ligobuczius aplankyti ir Wėdą kencziantiems kiek galima Pasalpdōs nudaldyti.

— Musū Pons Ministeris v. Anerswald jau buwo nū sawo Ligōs imanytinay be pasigaunęs, ale jis wėl yra atkritęs. Sakoma, kad jis labay silpnas tōs ir wis Patale gulis.

— Raktiję nū 5 ant 6 Februarijaus yra Braunsbergio Mieste dide Nepalaima nusitikusi. Szion buwo Wakare Karcziamoj 5 Kuczerēs wieno Pono, kūrš Jamū i Braunsbergk buwo nuwėšdines, podraug su 3 kitais Wyrais Kuczer-stubėj ant paklotū Sziaudū atsigulę. Rytmetij rādo jūs kiti žmones be merdējanczius; du jau buwo Lawonu, o wiens pasimire weik potam; kiti potam wėl atsigawo. Privadintieji Liekorei sake, kad ta Nepalaima per Angliū Garus nusidawusi. Ak tai jau geriaus butu, ikurto Kakalio Dumū Skylę powisam n'ūždarytą palikti, ne kaip ar sawo paties ar kitū Gymastī i Priegadą staczius.

— Diljės Ceitungos, o ir is Szilo. Karcziamōs Kampo šen atėjusios Gromatos pasako, kad ten wisur aplinkuy ant Kiemū Waiskai labay daug Tynėjais sergg ir mirštą. Lenkwētėj turėjo Szuilės Laikimas ant Kofio Gžeso powisam apšistoti, kadangi 87 Waiskai šita Liga buwo apsirgę. Lyg taipojau žmones, ypaczej

Waiskai, ir labay daug Kosuliu, Plaucziu, Kaslo Užėmimu rc. sargaliaujā. Priejastis šitū Ligū begu bus staudusis Szaltis bumęs.

— Ši Ney-York, wyriausiojo ir didžiausiojo Kupczystės Miesto siaurinės Amėrikos Republikej pareit žine per zaibini Pustą, kad tarp Republikininkū bey Utpūlusijū pirm Drumpo staudus Musis nusidawęs, kursai nū Ziegoriaus 6 Rytmetij iki Wakaro trukęs, ir kuriame Gendrolius Zollikoffer ant Musio Wietōs pasilikęs. Tikrieji Republikininkai laimėję, Utpūlusieji turėję sawo Kanules bey wisokius žopostus prastodami didžiausiame Nedawade atgal bėgti. — Priegtam ir pasakojama, kad wiena francuziskā Kupczystės Sziepis bandziusi wis atšikartodama prie kōkio Krašto Utpūlusijū Žemės prisigauti, ale wiena Republikininkū Kariskā Sziepis taijei užkirto Keli ir šome prieš ję dwylikā Kartū su Kulkomis, taipo, jog toji galiausen atstoti turėjo.

— Persikaitimas Szalcziio bey lengwo Dro yra šę žiemą didelis. Toliaus Wokėtijoj bey kitosa daugiaus i Pėtus gulincziōsa Žemėsa yra per Szalcziio Atsimetimā ir drungnam Druui pastojus Sniegai staiga tirtī pradėję. Reino, Elbės, Oderio Upes, o ir daug kitū yra toli ir aukštay per sawo Kraštus pertwinusios ir daug Škādōs padariusios, Siltus paplowusios, Trobas sugrowusios ir kas tam lygu. Ledai tenay jau powisam isėję. Wylōs Upėj prie Krašawōs tie jau lyg taipojau eiti pradėję. Bet dabar prie musū wėl didesniam Szalcziui pasidarius, begu ir ten is Naujo šalti pradėjo, o todėl Upes ir ten begu wėl bus Razumq nufekusios. Prie musū yra praėjusioj Nedelėj daug Sniego pūlę, jog Wėzimū Trukei ant Geljelio šen ir ten Pusnyņūse istrigę ir žmones jūs su didele Proce isklaki turėję. Bet šiltesniosa Wokėtijōs Szalisa Sniego Wietoj yra šime Gžese daug Lytaus pūlę ir tūmi Upjū Patwinimai dar jū didesni pastoję.

— Londonės Mieste bus šime Mete didelis Swieto Turgus — Parodims wisokiū pagatawitū Kupcziamimo Daiktū — laikytas. Tas prasidēs 1 Meijj.

Dowanos.

Ant musū Epitolēs atsunte manėspi M. H. (arba M. J.) is L. 1 Dol. o tam Prieteliui aš ir atšilėpju, kad aš wisas Dowanos, man atšuncziamasēs, i Keleimi isstatydinu. Kas cze n'istatyta, tai man ir n'atsusta.

Preke Karaliaucziuje 11. Februariju.

Kwiėzeci 80—100 Sgr., Auget 58—62 Sgr., Miežei, did. 38—44 Sgr., maj. 35—44 Sgr., Amijos 25—32 Sgr., Žitnei rain. 50—72 Sgr., balt. 55—62 Sgr., Szienis 24—25 Sgr. už Cent., Szaudai 12—15 Sgr. už Cent., šwiezius Swiestas ant Turgaus verfams 9—10 Sgr. už Swarg.